

УДК 611.9(477.85)(092)

В.Г. Дуденко, С.Ю. Масловський
Харківський національний медичний університет

ДО 75-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА, ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ЧЛЕНА МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЇ ІНТЕГРАТИВНОЇ АНТРОПОЛОГІЇ БУРИХ МИХАЙЛА ПРОКОПОВИЧА

Михайло Прокопович Бурих народився 4 листопада 1938 року. Після закінчення 82-ї середньої школи м. Харкова почав свою трудову діяльність препаратором кафедри ортопедії та травматології Українського інституту вдосконалення лікарів (м. Харкова), без відриву від роботи закінчив медичні курси сестер Червоного Хреста й Червоного Півмісяця, курси гіпсових техніків. З 1957 по 1959 р. – учень фельдшерського відділення Харківського медичного училища № 1, яке закінчив з відзнакою. З 1959 по 1965 р. – студент педіатричного факультету Харківського медичного інституту, активний учасник студентського наукового гуртка на кафедрі нормальної анатомії. За наукову студентську роботу “Нерви нирок людини” у 1964 р. на Всесоюзному конкурсі студентських наукових робіт, був нагороджений золотою медаллю. У 1965 р. з відзнакою закінчив Харківський медичний інститут і був залишений в аспірантурі (1965-1968) при кафедрі нормальної анатомії. Після закінчення аспірантури у 1968 р. працює асистентом кафедри нормальної анатомії та заступником декана педіатричного факультету. У 1970 р. переведений асистентом кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії. З 1972 по 1990 р. – доцент цієї ж кафедри. З 1977 по 1980 р. відряджений за кордон як професор кафедри анатомії медичного факультету політехнічного університету в м. Конакрі (Французька Гвінея). З 1986 по 1989 р. – докторант кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії на посаді старшого наукового співробітника. У 1990 р. захистив докторську дисертацію: “Анатомія чашково-мискового комплексу нирки людини в постнатальному онтогенезі” (при Київському державному медичному інституті імені О.О. Бо-

гомольця). Застосувавши оригінальну методику типометрії та нові пристрої (топометр, макротом, волюмометр) та рентгеноконтрастні засоби (“зшита” та самотвердуюча), що занесені в Реєстр державних винаходів СРСР, він створив не тільки теоретичні, але й практичні можливості для розвитку вчення про топографію внутрішніх органів із застосуванням УЗД, КТ і ЯМР-томографії. З 1990 р. завідував кафедрою оперативної хірургії та топографічної анатомії Харківського державного медичного університету.

*Проф. М.П. Бурих з нагородою ХХ ст.
“За досягнення”*

Наукові досягнення проф. М.П. Бурих полягають в тому, що ним вперше описані сегментарні нервові сплетення в пазусі нирки людини (Архів анатомії, гістології, ембріології., 1965, Т. 49., № 7, с. 105-109); зональні артерії та артеріальні зони нирки людини та деяких тварин щодо сегментарних реакцій органа (матеріали до макро- та мікроскопічної анатомії, Харків, 1967, Т. 4, с. 238-249); екскреторні сектори нирки як частки паренхіми органа, в межах яких відбувається процес сечоутворення та транспорту сечі по елементах нефронів та чашково-мискового комплексу нирки людини (Новое понимание анатомической номенклатуры чашечно-лоханочного комплекса почки человека на основании данных стереотопометрии и системного подхода. Экскреторные секторы почки. – Харків, 1988); запропонував систему топографічних координат тіла людини, що є методологічним підґрунтям топографічного підходу до вивчення анатомії людини за допомогою УЗД, КТ і ЯМР-томографії (Актуальні питання патологічної анатомії. Харків, 1990, с. 36-40); сформулював визначення “клінічної анатомії” та “технології хірургічних операцій” (Основы технологии хирургических операций. Харьков, 1998).

За вагомий внесок у медичну науку проф. М.П. Бурих відзначений нагородою ХХ ст. “За досягнення” (1997), його ім’я внесено до книги

“2000 Outstanding people of the 20th century” (Міжнародний біографічний центр, Кембридж, Англія, 1998), його введено до складу інтернаціональної консультаційної ради “Journal of Clinical Anatomy” SRA (Surgical and Radiologic Anatomy), який видається у Франції.

Професору М.П. Бурих належить близько 200 наукових публікацій, 20 з яких видані за кордоном, в тому числі 18 монографій та навчальних посібників з анатомічної термінології, історії анатомії та хірургії, 9 винаходів з клінічної анатомії та технології хірургічних операцій. Ним створено новий науковий напрямок – анатомія тіла людини в системі топографічних координат УЗД, КТ і ЯМР-томографії.

Під керівництвом М.П. Бурих захищено 3 кандидатські дисертації: О.Л. Черновим (“Анатомія хвостатого ядра й шкаралупи головного мозку людини в системі топографічних координат”, 1996); Г.В. Горяїною (“Анатомія печінки людини в системі топографічних координат”, 1997), І.Я. Євтушенко (“Анатомія ниркових чашок людини зрілого і літнього віків”, 1999).

Помер Михайло Прокопович Бурих 29 серпня 2006 року внаслідок гострого повторного нападу порушення мозкового кровообігу. Пам’ять про талановитого дослідника, педагога і людину живе в його учнях, творчих доробках та наукових працях.